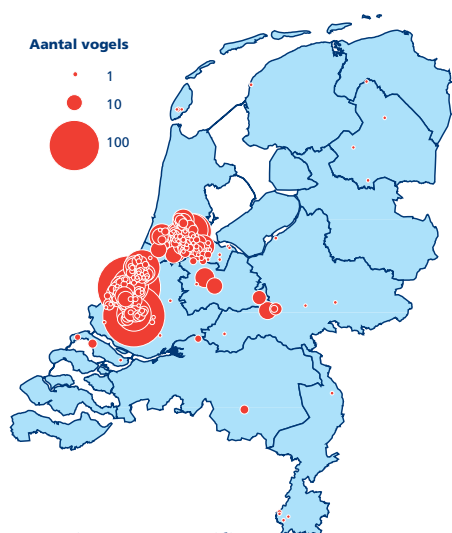

Het Jaar van de Halsbandparkiet ten einde

Zo'n 300 halsbandparkieten op de slaapplaats in Voorburg.
Foto: Norman van Swelm.

Figuur 1: De verspreiding van de Halsband-parkiet in 2004.

Figuur 2: De resultaten van de slaapplaatstelling op 12 nov.

Het kan haast niet onopgemerkt zijn gebleven: 2004 was in veel opzichten het Jaar van de Halsbandparkiet. Van deze kleurrijke exoot is niet zo heel veel bekend qua voorkomen in ons land en bovendien vormt deze makkelijk te determineren soort een prima gelegenheid om nieuwe waarnemers te interesseren voor het telwerk van SOVON. We riepen iedereen op om zijn of haar waarnemingen digitaal door te geven. In totaal ontvingen we 547 meldingen. In enkele gevallen ging het om waarschijnlijke broedgevallen, meestentijds echter om waarnemingen van rondhangende exemplaren, die bij sommigen zelfs in de achtertuin neerstreken. Het zal geen verbazing wekken dat de meeste waarnemingen werden gedaan in de Randstad met Amsterdam en Den Haag als hotspots. Maar ook kregen we waarnemingen binnen uit bijvoorbeeld Limburg, Drenthe en Texel (figuur 1).

Landelijke slaapplaatstelling

Op vrijdag 12 november hielden we in nauwe samenwerking met een aantal enthousiastelingen een landelijke slaapplaatstelling van Halsbandparkieten. Het doel was tot een betrouwbaarder schatting te komen voor heel Nederland. Volgens een laatste, onvolledige schatting uit 2000 zouden er in Nederland zo'n 1000 Halsbandparkieten voorkomen. Ondanks de hevige regen werd de telling een succes. Er werden ruim 5400 'Halsbandjes' geteld, verdeeld over de (bekende) slaapplaatsen in Den Haag (Voorburg, 3200), Amsterdam (verschillende locaties, totaal 1800), Rotterdam (Spaanse Polder, 282), Haarlem (Schalkwijk, 67) en een mogelijke slaapplaats in Leiden (60-80) (figuur 2). Het aantal van 5400 is een minimum, omdat er wellicht nog Halsbandparkieten elders rondhingen die niet zijn meegenomen tijdens de telling. Om het aantal nog beter in te kunnen schatten, zullen er de komende jaren mogelijk nog meer tellingen gehouden worden.

Andere parkieten

Er werd in het Jaar van de Halsbandparkiet niet alleen naar Halsbandparkieten gekeken. Ook andere parkiet-achtigen werden doorgegeven en gevolgd. Misschien hadden we

2004 het Jaar van de parkieten moeten noemen.

Tijdens de slaapplaatstelling in Amsterdam werd in het Rembrandtpark ook een recordaantal van 36 Alexanderparkieten waargenomen. Deze grotere broer van de Halsbandparkiet lijkt in ons land dus ook vaste grond onder de poten te krijgen. Een andere parkiet die een 'blijvertje' lijkt, is de Monniksparkiet. Deze koloniebroeder, die vanwege zijn overwegend groene kleur en lange staart wel eens verward wordt met de Halsbandparkiet, werd in ons land voor het eerst in 1971 vastgesteld in Bergen op Zoom. Vanwege vermeende schade aan fruitbomen werden deze vogels afgeschoten. Op diverse andere plaatsen zijn nadien al dan niet succesvolle broedpogingen ondernomen. Van Monniksparkieten is bekend dat ze koloniegewijs broeden in verlaten nesten van bijvoorbeeld Eksters, die ze kunnen uitbouwen tot enorme bouwwerken van soms wel een paar meter doorsnede. In Noord-Amerika, waar de soort is ingevoerd, heeft dat inmiddels tot gevaarlijke situaties geleid omdat de Monniksparkieten daar zulke bouwsels maakten in telefoonpalen, dat deze onder de zware druk bezweken. In Apeldoorn zouden er in 2004 minstens 20 broedparen tot broeden zijn gekomen (Gieteling, 19, 3, pag. 16/17, G.Tacoma). Een andere in 2004 bezette locatie was een hijskraan bij de Slikken van Flakkee in Zuid-Holland (meerdere broedparen, Bas de Bruijn). Of de Monniksparkiet net zo'n succesverhaal wordt als de Halsbandparkiet, moet worden afgewacht. Voor alle losvliegende parkietensoorten geldt dat meer onderzoek en tellingen nodig zijn om hun voorkomen goed in beeld te krijgen. Iedereen die betrokken was bij het Jaar van de Halsbandparkiet, hartelijk dank.

Harvey van Diek

